

Цимбаленко Наталія Володимирівна

кандидат економічних наук

доцент кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки

Київський національний університет технологій та дизайну

м. Київ, Україна

Пантелійчук Віталій Володимирович

студент кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки

Київський національний університет технологій та дизайну

м. Київ, Україна

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ОРГАНІЗАЦІЇ

Фінансово-економічна безпека підприємства є однією з найважливіших умов нормального функціонування і розвитку сфери підприємництва в економіці будь-якої країни. Фінансово-економічна безпека підприємства є основою його стабільного розвитку, рушійною силою для досягнення поставлених цілей, що пов'язано, насамперед, з конкуренцією на ринку, як на внутрішньому, так і на зовнішньому.

Функція безпеки є невід'ємною з огляду на забезпечення життєздатності кожного суб'єкта господарювання, що об'єктивно обумовлює потребу в її включенні до планової роботи, особливо через ускладнені умови вітчизняного економіко-правового середовища підприємницької діяльності.

Фінансово-економічна безпека підприємства є динамічною ознакою, що змінюється під впливом чинників і загроз внутрішнього та зовнішнього середовища. Організація надійної системи фінансово-економічної безпеки підприємства забезпечує його стабільне функціонування і створює умови для зростання його економічного потенціалу.

До основних напрямів організації фінансово-економічної безпеки підприємства належать [1, с 125-126]:

- фінансова складова (досягнення найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів);
- інтелектуальна й кадрова складова (збереження та розвиток інтелектуального потенціалу підприємства);
- техніко-технологічна складова (ступінь відповідності технологій, що застосовують на підприємстві, сучасним світовим аналогам щодо оптимізації витрат ресурсів);
- політико-правова складова (всебічне правове забезпечення діяльності підприємства, дотримання чинного законодавства);
- інформаційна складова (ефективне інформаційно-аналітичне забезпечення господарської діяльності підприємства);
- екологічна складова (дотримання чинних екологічних норм, мінімізація втрат від забруднення довкілля);
- силова складова (забезпечення фізичної безпеки працівників підприємства, насамперед керівників, та збереження його майна).

Організаційна структура управління фінансово-економічною безпекою підприємства повинна відповідати також певним принципам. Такими принципами є [2, с. 102-103]:

- адаптивність (здатність пристосовуватися до змін у зовнішньому середовищі);
- гнучкість, динамізм (здатність швидко реагувати на зміни чинників зовнішнього середовища);
- адекватність (постійна відповідність організаційної структури параметрам керованої системи);
- спеціалізація (функціональна замкнутість структурних підрозділів, обмеження та конкретизація сфери діяльності кожної керуючої ланки);
- оптимальність (налагодження раціональних зв'язків між рівнями та ланками управління);

- оперативність (недопущення незворотніх змін у керованій системі за час прийняття рішення);
- надійність (гарантованість достовірності передавання інформації);
- економічність (відповідність витрат на утримання органів управління можливостям організації);
- простота (легкість розуміння та пристосування до даної форми управління та участі у реалізації мети організації).

Можна виділити два принципові підходи до організації управління фінансово-економічною безпекою підприємства:

- без створення спеціалізованого підрозділу;
- зі створенням спеціалізованого підрозділу.

Якщо на підприємстві не створений спеціалізований підрозділ (відділ, служба) фінансово-економічної безпеки, функції управління фінансово-економічною безпекою підприємства виконуються його:

- власником чи керівником (якщо обсяги фінансово-економічної діяльності невеликі);
- організаційними структурними одиницями: фінансово-економічним відділом (діагностика фінансового стану, нейтралізація фінансових ризиків тощо); маркетинговим відділом (моніторинг зовнішнього середовища, конкурентна розвідка тощо) та юридичним відділом (правовий захист), відділ кадрів (підбір персоналу) та іншими.

Головна мета функціонування системи фінансово-економічної безпеки підприємства полягає в тому, щоб гарантувати його стабільне та максимально ефективно функціонування, а також високий потенціал розвитку в перспективі

Отже, в основі механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки, знаходиться системне поєднання певних інструментів, методів, важелів, створених на базі принципів забезпечення економічної безпеки, що об'єктивно існують як економічні закономірності, а також виробляються суб'єктами управління економічною безпекою підприємства для досягнення і захисту фінансових інтересів підприємства.

Література:

1. Барановський О.І. Фінансова безпека: монографія. Інститут економічного прогнозування. - К.: Фенікс. - 2009. - 318 с.
2. Мойсеєнко І.П., Марченко О.М. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: навч. посібник. Львів, 2011. - 380 с.
3. Єпіфанов А.О. Фінансова безпека підприємств і банківських установ: монографія / А.О. Єпіфанов, О.Л. Пластун, В.С. Домбровський. - Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. - С. 94-112.
4. Управління фінансово-економічною безпекою: навч. посібник [О.А. Кириченко, С.М. Лаптев, П.Я. Пригунов, О.І. Захаров та ін.]; за ред. чл.-кор. АПН України, проф. В.С. Сідака. - К.: Дорадо-Друк, 2010.
5. Камлик М.І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко-правовий аспект: Навчальний посібник / М.І. Камлик. - К.: Атіка.: 2005. - 432 с.
6. Захаров О.І., Пригунов П.Я. Організація та управління економічною безпекою суб'єктів господарської діяльності. Навчальний посібник. К.: КНТ, 2008. – 257 с.
7. Барановський О.І. Фінансова безпека: монографія. Інститут економічного прогнозування. - К.: Фенікс. - 2009. - 318 с.